

Literacki Nobel dla Olgi Tokarczuk!

2019-10-15

Czwartek, 10 października przeszedł do historii polskiej literatury. Jeden z dwóch literackich Nobli przyznanych w Sztokholmie przez Akademię Szwedzką trafił do Olgi Tokarczuk.

Olga Tokarczuk od dawna była wymieniana wśród kandydatów do nagrody Fundacji Noblowskiej obok takich pisarzy i pisarek, jak Margaret Atwood, Maryse Condé i Haruki Murakami. Jej silną międzynarodową pozycję potwierdziło otrzymanie w 2018 roku The Man Booker International Prize za „Biegunów” (ang. „Flights”, w przekładzie Jennifer Croft) oraz ponowne znalezienie się w finale tej brytyjskiej nagrody w roku 2019 – tym razem za książkę „Prowadź swój pług przez kości umarłych” (ang. „Drive Your Plow over the Bones of the Dead”, w tłumaczeniu Antonii Lloyd-Jones).

Dobra passa pisarki znalazła swoje odbicie także w nominacjach do jednej z najważniejszych amerykańskich nagród literackich, National Book Award. Dwukrotnie zauważona przez kapitułę nagrody za „Biegunów” i „Prowadź swój pług...” proza Tokarczuk zaczęła intensywnie rezonować w świadomości czytelników i czytelniczek po obu stronach Atlantyku.

W czwartek, 10 października, po godzinie 13.00 w sali Domu Giędy na Starym Mieście w Sztokholmie Olga Tokarczuk została uhonorowana bodaj najbardziej prestiżową wśród nagród przyznawanych pisarzom – literackim Noblem.

- To wspaniała wiadomość dla polskich czytelników i czytelniczek, a tutaj, w Krakowie, okazja do świętowania jest bardziej niż szczególna – komentuje wyróżnienie Urszula Chwalba, kierowniczką Działu Literackiego KBF, operatora programu Kraków Miasto Literatury UNESCO.

- Olga Tokarczuk jest przyjaciółką Festiwalu Conrada od pierwszych lat jego realizacji. Podczas każdego ze spotkań z pisarką festiwalowe sale pękały w szwach. W 2018 roku wzięła udział w niezwykłym projekcie muzycznym: na krakowskim Festiwalu Sacrum Profanum odbyła się premiera opery „Ahat ili. Siostra bogów”, do której pisarka napisała libretto na podstawie swojej powieści „Anna In w grobowcach świata” - zaznacza.

Olga Tokarczuk jest pisarką, eseistką, autorką scenariuszy, poetką i psycholożką. Wśród jej najważniejszych powieści warto wymienić „Podróż ludzi Księgi” (1993 r.), „Prawiek i inne czasy” (1996 r.), „Dom dzienny, dom nocny” (1998 r.), „Bieguni” (2007 r.), „Prowadź swój pług przez kości umarłych” (2009 r.) i „Księgi Jakubowe” (2014 r.). Jej ostatnim wydawnictwem jest zbiór „Opowiadań bizarnych” (2018 r.).

Laureatka m.in. Nagrody Fundacji im. Kościelskich (1997 r.), Paszportu „Polityki” (1997 r.) i Słoweńskiej Nagrody Literackiej Europy Środkowej – Vilenica (2013 r.). Pięciokrotnie nominowana do literackiej nagrody Nike, którą otrzymała dwukrotnie: w 2008 roku za powieść „Bieguni” i w 2015 r. za „Księgi Jakubowe”. Jej „Dom dzienny, dom nocny” uhonorowano prestiżową nagrodą Brücke Berlin – Preis (2002 r.).

Książki Olgi Tokarczuk tłumaczono na wiele języków, m.in. angielski, francuski, niemiecki, hiszpański, włoski, szwedzki, duński, bułgarski, serbski, chorwacki, rosyjski, czeski, ukraiński, turecki, a także chiński, japoński i hindi. W 2016 roku w oparciu o scenariusz pisarki na

podstawie książki „Prowadź swój pług przez kości umarłych” powstał film w reżyserii Agnieszki Holland „Pokot”, nagrodzony Srebrnym Niedźwiedziem na festiwalu filmowym w Berlinie w 2017 roku.

Olga Tokarczuk jest piątym polskim pisarzem lub pisarką, który otrzymał literackiego Nobla, dołączając do Henryka Sienkiewicza (wyróżniony w 1905 roku), Władysława Reymonta (1924 r.), Czesława Miłosza (1980 r.) i Wisławy Szymborskiej (1996 r.). Ostatnia przyznana nagroda Nobla w dziedzinie literatury przypadła w 2017 roku brytyjskiemu pisarzowi Kazuo Ishiguro.

W imieniu mieszkańców Krakowa oraz swoim własnym prezydent Jacek Majchrowski wystosował do noblistki list gratulacyjny:

„Proszę o przyjęcie gratulacji z okazji przyznania Pani literackiej Nagrody Nobla, najbardziej prestiżowego wyróżnienia na świecie. Z dużą satysfakcją przyjąłem informację, iż Akademia Szwedzka nagrodziła Pani imponujący dorobek, co stanowi ogromny międzynarodowy sukces polskiej literatury.

Otrzymany w Sztokholmie laur honoruje Pani unikalną narracyjną wyobraźnię, pozwalającą czytelnikowi na przekraczanie granic myślenia o świecie, jak i o samej literaturze. Jako jedna z najwybitniejszych współczesnych pisarek stanowi Pani inspirację dla kolejnych pokoleń artystów w Polsce i poza jej granicami.

W imieniu swoim oraz mieszkańców Krakowa – Miasta Literatury UNESCO, raz jeszcze serdecznie gratuluję i życzę dalszych sukcesów na niwie literackiej, a także w Pani życiu prywatnym. Mam nadzieję, że w czasie Pani najbliższego pobytu w Krakowie będę miał okazję złożyć Pani gratulacje osobiście” – napisał prezydent Krakowa.